

SiS Särskilt förstärkta avdelningar (SFA) inom missbruksvården.

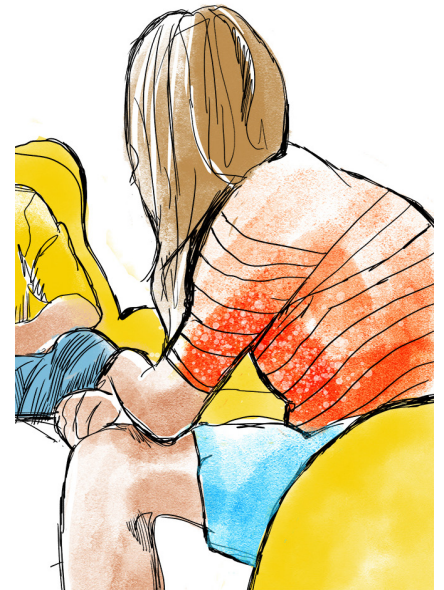
Våra klienter

SFA riktar sig till klienter med en komplex psykiatrisk problematik i kombination med en allvarlig beroendeproblematik. Målgruppen på SFA har nära till kraftigt utagerande och/eller självskadande beteende i allmänhet och i synnerhet under perioder då de vårdas inom SiS och under tvång.

Två särskilt förstärkta avdelningar

Inom SiS missbruksvård finns det två SFA: SiS LVM-hem Lundens (Lunden) avdelning Fyrklövern och SiS LVM-hem Runnagårdens (Runnagården) Avdelning 4.

En psykolog på SiS huvudkontor, inom sektionen för kapacitet och placering, bedömer vilka klienter som är i behov av vård på SFA. På Lunden placeras klienter som är i behov av förstärkta individuella anpassningar samt enskild vård och på Runnagården placeras klienter som, under perioder, kommer kunna erbjudas vård tillsammans med andra klienter.

Gemensamt för båda avdelningarna är att de erbjuder:

- ✓ Förstärkt individuell anpassad vård, bemötande och kravanpassning, med grund i kunskap om variationer i funktionsnivå och förmåga.
- ✓ Särskilt noggranna och individuellt anpassade stödinsatser i det förberedande arbetet inför olika aktiviteter.
- ✓ Fördjupad kunskap om behov av stöd i form av verbal nedtrappning i våldsamma situationer.
- ✓ Minimering av sensoriska intryck.
- ✓ Att klienter kan vårdas i enskildhet tills förmåga och färdigheter bedöms tillräckliga för att träna på att umgås och/eller bo med andra klienter på avdelningen.
- ✓ Ett särskilt fokus på ett relationellt arbetssätt som förutsätter medarbetare med personlig mognad, god kommunikationsförmåga samt medvetenhet om självkänedom, förmåga till självreglering och samreglering. Inom dessa områden erbjuds behandlingspersonalen stöd under den regelbundna handledningen för SFA.

Utbildningsinsatser inom MI och konflikthantering

Behandlingspersonal och chefer på SFA erbjuds fördjupade utbildningsinsatser inom MI och konflikthantering med en särskild koppling till målgruppen på SFA. För att stötta avdelningen i arbetet erbjuds samtliga medarbetare på avdelningen regelbunden kontinuerlig handledning varannan vecka på Lundens Fyrklövern och var tredje vecka på Runnagårdens Avdelning 4. I handledning och fortbildningsdagar erbjuds personalgruppen kunskapspåbyggnad med en koppling till konceptet, avdelningarnas organisation och bemötandestrategier av målgruppen. Psykolog, psykiatriker, sjuksköterska och behandlingssekreterare ingår som ett team tillsammans med avdelningspersonal och avdelningsledningen i arbetet kring varje klient.

Med bättre anpassade och stödjande insatser är erfarenheten både inom SiS ungdomsvård och missbruksvård att eskalerande utagerande beteenden, med ett ökat antal fysiska ingripanden och beslut om avskiljningar som följd, i hög grad kan undvikas. De anpassningar som utförs på SFA är avgörande för att denna målgrupp ska ha förutsättningar att ta del av den vård som SiS erbjuder.

Bild: LVM-hem Lunden

Avdelning Fyrklövern på SiS LVM-hem Lunden

Målgruppen på Fyrklövern har ett utökat behov av skraddarsydda individuella anpassningar dygnet runt och är i behov av en egen lägenhet på avdelningen. Avdelningen har fyra platser. På Fyrklövern har behandlingspersonal fördjupad kunskap inom Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och arbetar i stor utsträckning med olika hjälpmedel och Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). Vidare har behandlingspersonalen en fördjupad kunskap inom färdighetsträning kopplad till dialektisk beteendeterapi i syfte att minska självskada och suicidförsök.

Avdelning 4 på SiS LVM-hem Runnagården

Avdelning 4 tar emot klienter som har ett utökat behov av skraddarsydda individuella anpassningar dygnet runt, samtidigt som de kan erbjudas vård och boende tillsammans med andra klienter. Avdelning 4 har plats för sex klienter. På avdelning 4 arbetar behandlingspersonal med en fördjupad kunskap inom komplex psykiatri, personlighetsyndrom, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) samt missbruksrelaterade skador såsom förvärvade hjärnskador och psykostillstånd. På Avdelning 4 erbjuds klienterna en programverksamhet inom Ett självständigt liv (ESL).

Konceptet och vårdens utformning på SFA.

SFA består av anpassningar avseende:

- Lokalernas utformning
- Antal vårdplatser och personaltäthet
- Förhållningssätt och metoder
- Samverkan genom en samordnad individuell plan (SIP)

Lokalernas utformning

Den fysiska miljöns utformning är viktig för att förebygga destruktiva beteende såsom hot och våld. Lokalerna är utformade på ett sätt som minskar stimuli genom bl.a. ljudabsorbenter, isolering mellan rum och färgval. Det är lätt att orientera sig i lokalerna. De klienter som har behov av egen toalett, dusch och ett eget mindre vardagsrum erbjuds detta. Inredningen på avdelningen är robust och säker, vilket även avser materialval, elinstallationer, VVS och dylikt.

Antal vårdplatser och personaltäthet

Bemanningsgraden är betydligt högre på SFA i förhållande till övriga avdelningar inom SiS missbruksvård. Varje klient har i grunden tillgång till minst en personal all vaken tid. Detta möjliggör att klienterna i större utsträckning kan erbjudas den vård som de faktiskt behöver.

Förhållningssätt och metoder

Grunden för behandlingsinsatsen är medarbetarnas värdegrund. Med denna avses medarbetarnas syn på och förståelse för uppkomst av individens problem och hur vägen mot bättre förutsättningar för ett socialt fungerande liv ser ut. På SFA tar medarbetarna särskild hänsyn till klienternas funktionsvariationer vilket innebär att förväntningar och krav anpassas utifrån individens funktionsnivå och förutsättningar.

Strävan att förebygga stress är central på SFA och utifrån målgruppens behov har behandlingspersonalen på SFA en särskild kompetens och ges både utbildning och regelbunden handledning inom områdena Traumamedveten omsorg (TMO), Funktionell analys och kunskap om att möta självskadebeteende, utifrån Nationella självskadeprojektets material.

Samverkan genom en samordnad individuell plan (SIP)

På SFA samordnas insatser mellan socialtjänst och hälso- och sjukvården för att skapa en god och långsiktigt hållbar vård. De olika vårdgivarna behöver en samsyn kring vårdinsatser och en gemensam plan för hur klientens vårdbehov ska mötas. På SFA är därför en tydlig SIP-struktur en viktig del av vården och det är önskvärt att en SIP initieras i ett tidigt skede.

Sammanfattande syfte med SFA

Presenterade stödjande insatser och SFA:s vårdkoncept innebär sammanfattningsvis att SiS missbruksvård bättre kan möta behov hos klienter med funktionsnedsättningar, psykiatriska diagnoser, personlighetsyndrom, förebygga hot- och våldssituationer i det klientnära arbetet, samt värna klienters lika rättigheter.

Ansvarig handläggare vid socialtjänsten kommer, löpande under den period som klienten vårdas på SFA, hållas informerad i det kartläggande arbetet som utförs kring klienten, de stödjande insatser och anpassningar som tas fram och erbjuds klienten samt hur arbetet med klientens behandlingsplaneringsarbete fortlöper. Därtill kommer ansvarig handläggare vid socialtjänsten erbjudas ett sammanfattande underlag och en rekommendation för vidare insatser kopplat till perioden efter SiS-placeringen.

Vårdavgift

Den beslutade vårdavgiften för en SFA-plats 2024 är **6000 kr/dygn**.

SiS har ett ansvar att säkerställa så att de anpassningar i vården som psykolog på SiS huvudkontor bedömt att klienten är i behov av erbjuds klienten.

Det är därför SiS som bedömer och beslutar om en klient har behov av att placeras på SFA. SiS har dock som målsättning att i största möjliga mån uppnå en samsyn med kommunerna när det gäller klienters vårdbehov.

kontaktuppgifter:

www.stat-inst.se

Statens institutionsstyrelse, SiS

Box 1062

171 22 Solna

Besök: Svetsarvägen 10

E-post: registrator@stat-inst.se

Telefon: 010-453 40 00

Fax: 010-453 40 50